

Migrasjonsmuseets Venner

Brev hjemmefra 3/17

God jul

Kjære medlem!

Velkommen til årets siste «Brev hjemmefra»

Velkommen til en ny utgave av vår medlemsavis. Her kan dere blant annet få litt informasjon om ting som har foregått på museet siden sist. Dere kan også lese litt fra årsmøtet i «FNM – Forbundet for norske museumsvenner».

Venneforeningen starter nyåret med temakveld allerede **onsdag 24. januar**. Denne gangen ønsker vi tidligere domprost og mangeårig sjømannsprest på vestkysten av USA **Ole Elias Holck** velkommen. Han vil snakke om et tema som opptar mange, nemlig om migrasjon. I skrivende stund hadde han ikke alt på plass ennå, men denne karen kan vi garantere har et godt kåseri å komme med. De aller fleste som er bosatt i Hamar kjenner til den nylig pensjonerte domprosten. Men han er nok godt kjent utenfor bygrensen også, etter over 30 års virke i kirken.

Nå står julen for tur og snøen legger et beskyttende dekke over museumsområdet, men vi minner om at det er mulig å besøke museet også på vinterstid.

Museet holder stengt i juleuken, men utenom den er åpningstiden: tirsdag – fredag kl. 9 – 15, og dere som medlemmer av venneforeningen er alltid velkommen til å stikke innom og hilse på.

En riktig GOD JUL ønskes dere alle!

Fra styret i Venneforeningen
og alle ansatte på museet

Innhold

<i>Kjære medlem!</i>	2
<i>Referat fra siste styremøte i Venneforeningen</i>	4
<i>Litt fra museet:</i>	4
<i>Sommersesongen</i>	4
<i>Museumskvelder</i>	4
<i>Vedlikehold på Saquitnelåven</i>	6
<i>Gaver til museet</i>	7
<i>Endelig digitalt!</i>	7
<i>Årskort Anno museum</i>	8
<i>Fra FNM's årsmøte</i>	9
<i>Temakveld</i>	10

Kjære lesere

Som leder i Venneforeningen ønsker jeg gamle og nye venner velkommen til å lese årets siste utgave av Brev hjemmefra, vårt eget

medlemsblad. Men venneforeningen har også egen hjemmeside. Adressen er fortsatt: www.numv.org Velkommen inn og se på siden, og kom gjerne med forslag til endringer.

Ellers vil vi gjerne ha din hjelp til å fylle bladet med interessant lesestoff. Har du idéer, spørsmål eller ønsker om emner vi kan ta opp, så send en mail eller ta en telefon til redaktøren.

Hilsen Bendichte

*Forsidebilde: Vinterstemning på Migrasjonsmuseet
Foto: Kari Fuglesang*

Brev hjemmefra

Tidsskrift for
Migrasjonsmuseets Venner.

Utgis 3ganger i året.

Redaktør: Erling Hesjadalen

E-post: er-hesja@online.no

Telefon: 920 83 289

Har du ideer om emner,
eller kanskje du har lyst til å
skrive noe selv?

Ta kontakt pr. e-post:

er-hesja@online.no

eller skriv brev:

Postadresse:

Migrasjonsmuseets
Venner

Ingrid Semmingsens v. 10

2312 Ottestad,

Merkes: Brev hjemmefra.

Telefon museum: 62 57 48 50

Hjemmeside:

www.numv.org

Referat fra siste styremøte i Venneforeningen

Sak 16/17 Økonomi.

Kasserer Istvan Csisar opplyste at saldo i bank pr. dagens dato var kr. 24 998,16. Det ble vedtatt at overskuddet fra årsmøtet til FNM på kr. 3.971,- i sin helhet går til gjenreisningen av Bjørgo-Ingvalson huset på museet.

Det er pr. nå innbetalt medlemskontingent på kr. 13.600,- Vi har for tiden 68 betalende medlemmer pluss de som har livsvarig medlemskap.

Sak 17/17 Eventuelt.

Vi gratulerer Bendichte som er valgt inn som nestleder i styret for Stiftelsen Norsk Utvandrer museum og Forsknings senter. Styret består ellers av: Leder er Kari Amdam fra Nordmanns-Forbundet.

Det ble arrangert felles sommeravslutning med Sons of Norway på museet den 18.juni. Mellom 20 til 30 deltok totalt. (omtalt i Brev hjemmefra 2/17).

Litt fra museet:

Sommersesongen

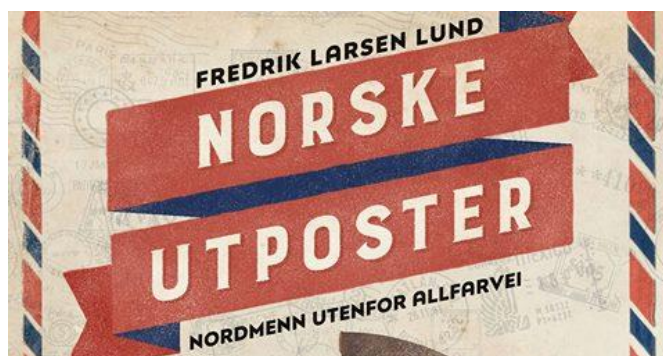
Museet hadde utvidet åpningstid mellom 17. juni og 20. august. For fjerde sommeren på rad var vi så heldig å ha Marie-Louise Tønnessen på plass som guide. I sommer hadde vi også tre søndager hvor vi inviterte alle interesserte til en time i skolestua. Her ble de møtt av den strenge skolelæreren og fikk innblikk i hvordan det var på en norsk-amerikanske skole for over hundre år siden. Dette var like moro for voksne som for barn.

Opptelling ved sommerens slutt viser at besøkstallet for sommersesongen ble så og si akkurat det samme som i fjor.

Brev hjemmefra 3/17

Museumskvelder

21. september: "Norske utposter" med Fredrik Larsen Lund

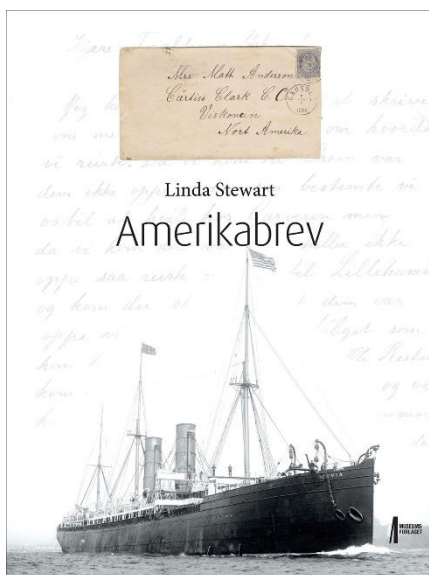
Forfatter og historiker Fredrik Larsen Lund kom til museet denne museumskvelden og fortalte og viste oss bilder fra norske kolonier og bosetninger som i dag er nokså ukjente for de

fleste.. Han har studert "norske utposter" rundt omkring på kloden, og er aktuell med ny bok i år.

Utvandringen fra Norge gikk ikke bare til USA. Mange tusen mennesker reiste også til andre deler av verden, som Australia, New Zealand, Kina, Sør-Afrika, Karibia, Brasil, Argentina og Canada.

Det ble et fargerikt innblikk i menneskene og stedene i utkanten av den norske utvandringshistorien. Vi fikk møte hvite slaver, mislykkede gullgraver, fattigjenter fra Odalen, pietister fra Sunnmøre, norske politifolk i Kina og mange flere...

25.oktober: Boklansering: «Amerikabrev» av Linda Stewart

I samarbeid med Museumsforlaget og forfatteren kunne museet ønske velkommen til boklansering for Linda Stewarts bok "Amerikabrev".

Forfatter Linda Stewart presenterte boka og fortalte om prosjektet, og museet viste utstillingen "Emigrantens historie"; om nettopp Randi Pedersdatter Holtseteren.

Randi Pedersdatter Holtseteren emigrerte fra Norge i 1889. Med sirlig håndskrift beskrev hun alt hun så og opplevde på sin lange reise, og forklarte senere hvordan hun tilpasset seg sitt nye hjemsted. Brevserien hennes strekker seg fra avreisen fra Gausdal en tidlig mars-morgen i 1889 til norske juleforberedelser i Wisconsin nesten syv år senere. Sammen med svarbrevene hun fikk fra slekt og venner i Norge, lar amerikabrevene oss ta del i en personlig dialog og et gjensidig savn over Atlanterhavet. Hvorfor valgte nettopp hun å dra? Hva og hvem reiste hun fra? Dro hun noen gang tilbake til Norge?

Husmannsdatteren Randi ble aldri rik eller berømt i Amerika. Fortellingen om henne representerer dermed også historien til det store flertallet av dem som reiste til Amerika for å søke bedre livsvilkår. Med utgangspunkt i amerikabrevene og et rikt bildemateriale tegner forfatteren Linda Stewart et unikt tidsbilde av norsk emigranthistorie. Det ble signering og salg av bøker. Vi fikk også høre Beate Børli Løkken synge to vakre emigrantviser.

1.november:

Venneforeningens temakveld:

Fra Ungarn til Bekkelaget med Istvan Csisar

Flyktningene som kom til Norge fra Ungarn på 1950-tallet har en helt spesiell historie. Totalt flyktet omkring 200 000 ungarere fra fedrelandet som følge av den sovjetiske invasjonen. Den 30. november 1956 bevilget Stortinget 1 million kroner til å ta imot 1500 ungarske flyktninger til Norge.

En av disse er Venneforeningens mangeårige kasserer Istvan Csisar. Denne kvelden fortalte han om sin reise fra Ungarn til Norge og om sitt videre liv her i Norge. Istvan ga oss en nær og for mange ukjent historie.

Istvan er også en av informantene i Glomdalsmuseets nye utstilling «Min flukt». Her kan du lese mer om utstillingen:

<https://glomdalsmuseet.no/utstillinger/min-flukt>

Den er absolutt verdt et besøk.

Vedlikehold på Saquitnelåven

Anno museum har de siste to årene satt av frie midler til vedlikehold av samlingen med antikvariske hus.

Migrasjonsmuseet søkte denne potten og fikk innvilget tilskudd til svært nødvendig vedlikeholdsarbeid på Saquitnelåven. Sammen med egne fondsmidler og mange arbeidstimer har museet i høst fått skiftet spon på taket, byttet ut råtne takbjelker, støttet opp vegger og planert og drenert ordentlig både innvendig og utvendig.

Håndverker og tømrer Sigurd Fuglseth og Leif Arne Holen i arbeid på låven.

Gaver til museet

Migrasjonsmuseet har et av landets største samlinger knyttet til emnet migrasjon, med spesiell vekt på den norske historien om utvandring og hjemvandring.

Samlingene består av bygninger, gjenstander, bøker og arkivalia. Her finner du blant annet foto, Amerikabrev, avisutklipp, lydbåndintervjuer, emigrant-agentarkiver, reklamemateriell og flere privatarkiver.

Tilveksten til Migrasjonsmuseets samlinger skjer i hovedsak gjennom gaver fra privatpersoner. Vi er svært glad for alle slike henvendelser som kan bidra til å utvikle våre samlinger.

Vi kan dessverre ikke love at alt vi tar imot som gaver skal stilles ut, men alt blir registrert og oppbevart på forskriftsmessig måte og vil på sikt bli tilgjengeliggjort digitalt. Giver kan gjennom gavekontrakt sette klausuler for bruk av overført materiale.

Har du fotografier, gjenstander eller noe annet som du ønsker å tilby museet, så ta kontakt. Materialet tas da først inn til vurdering, deretter tas avgjørelsen om det mottas til samlingene.

Ved å gi en gave til museet bidrar du til å bevare historien og vår felles kulturarv.

Endelig digitalt!

Nå er deler av Migrasjonsmuseets samlinger publisert på Digitalt Museum.

Med god hjelp fra dokumentasjonsavdelingen og digitaliseringsenheten i Anno kan vi i første omgang presentere informasjon og bilder av over 900 gjenstander og noen få fotografier.

Vi arbeider hele tiden med revidering, registrering og avfotografering, og vil jobbe videre med å få større deler av samlingene våre på nett i kommende år!

Ta gjerne en nærmere titt på samlingen her: <https://digitaltmuseum.no/owners/MIMU>

*Migrasjonsmuseets samlinger omfatter bygninger, gjenstander, foto, bøker og annet arkivmateriale - alt knyttet til emnet **migrasjon**, spesielt vekt på den norske historien om utvandring og hjemvandring.*

Årskort Anno museum

Flere hundre år på ett år... på ett kort

Årskort er tingen for deg som besøker et eller flere av Anno sine museer flere ganger i løpet av et år.

Med årskort kan du besøk hvilket Anno-museum du vil, så mange ganger du vil! I tillegg til vanlige museumsbesøk, gjelder kortet på arrangementer der vi selv er arrangør, slik som De nordiske jakt- og fiskedager på Norsk skogmuseum og Middelalderfestivalen i Hamar på Domkirkeodden. Årskortet gjelder ikke når det er plassbilletter, eller dersom andre står som (med-)arrangør.

Har du ofte besøk av besteforeldre eller andre som du vil ta med på museet? Da er gjestekort er en god løsning! Gjestekort er ikke personlige, men gjelder kun for inngang sammen med en person som har vanlig årskort.

Priser:

Årskort voksen	kr 750,-
Årskort pensjonister, studenter og vernepliktige	kr 650,-
Årskort barn	kr 550,-
Årskort familie (2 voksne + egne barn 0-15 år)	kr 1500,-
Årskort familie (1 voksen + egne barn 0-15 år)	kr 850,-
Gjestekort, maks to pr voksen årskort	kr 550,-

Anno årskort

Årskortet er personlig, og du må vise legitimasjon. Gyldig 12 måneder fra kjøpsdato. Selges ved alle våre hovedavdelinger i Hedmark, eller ved henvendelse til opplevelser@annomuseum.no.

Årskortet selges på: Norsk skogmuseum, Glomdalsmuseet, Domkirkeodden, Kirsten Flagstad museum, Kongsvinger museum, Kvinnemuseet, **Migrasjonsmuseet**, Trysil Engerdal museum og Musea i Nord-Østerdalens kontor på Ramsmoen.

Årskortet gir også tilgang til: Blokkodden villmarksmuseum, Dølmotunet, Eidskog museum, Husantunet, Klevfos industrimuseum, Odalstunet, Oddentunet, Rendalen bygdemuseum, Sagstua skolemuseum, Skinnarbøl skolemuseum, Skålbergsætra, Sørlistøa fløtermuseum, Trysil bygdetun, Tyllidalen bygdetun, Tynset bygdemuseum, Uppigard Streitlien og Aamodtgården.

Aukrustsenteret var inntil 1.1.17 en del av vår årskortordning. Årskort kjøpt før denne datoen kan derfor også brukes der den perioden de er gyldige.

Fra FNM's årsmøte

Asker Museum - Valstads samlinger september 2017

Årsmøtet og fagdagen som Forbundet for Norske Museumsvenner holder, er den viktigste møteplassen for venneforeningene, hvor det blir utvekslet tips og erfaringer fra arbeid lokal og regionalt. I år var det Asker Museums Venner, som hadde gleden av å invitere oss 16 - 17 september på vegne av FNM. Asker Museum er kunstnerhjemmet til Tilla og Otto Valstad og Hulda og Arne Garborg. I tillegg har museet en frodig, barokk inspirert hage, med flere dyreskulpturer av Anne Grimdalen. Museet ligger i Kunstnerdalen, Hvalstad i Asker

Vi har her klippet og limt inn noen linjer fra FNMs årsberetning, som ble behørig gjennomgått etter åpningen av årsmøtet.

Selve arbeidsfeltet til FNM – dets funksjon etter vedtektene §1 er:

- Formidle informasjon og statistikk om medlemmenes arbeid til offentligheten.
- Være pådriver overfor sentrale myndigheter når det gjelder museumssektoren.
- Bidra til, og bistå, ved etablering av medlemsforeninger.
- Etablere kontakt og formidle informasjon mellom medlemmene.
- Arrangere faglige møter og seminarer m.m.
- Vektlegge den kulturelle betydningen av museumsarbeidet.

Arbeidet med medlemsverving fortsetter, og FNM gir råd om foreningsdannelse til interesserte og råd til egne medlemmer.

Det er fortsatt utfordrende og svært tidkrevende å få oversikt over de mange små venneforeninger i landet, og deres kontaktpersoner, spesielt i Nord-Norge. Verving vil også stille krav til noe mer reise- og møtevirksomhet, noe det ikke har vært særlig økonomi til.

I år ble 6 nye medlemmer med i FNM, bl.a. **Friluftsmuseets Venner** i Drammen og **Eidsvoll Bygdetuns Venneforening**. Bygdetunet er en del av Eidsvoll Museet som er tilknyttet Akershusmuseene, og et av landets største bygdetun med 29 bygninger. Friluftsmuseene er en svært viktig del av Museums Norge.

Styret samler inn medlemsinformasjon fra venneforeningene og formidler dette til Kulturvernforbundet. Hittil er **58 venneforeninger** med til sammen ca. 20.000 medlemmer tilsluttet FNM.

Samarbeidet med Kulturvernforbundet er meget godt. De bistår FNM overfor sentrale myndigheter i viktige kulturvernspørsmål og med sikte på statlig driftstøtte, og er en meget viktig samarbeidspart. De deltar på møter med de andre kulturvernorganisasjonene i regi av Kulturvernforbundet. De sikrer også tilgang til et stort nettverk med organisasjoner og personer på kulturvernforbundet og informerer om aktuelle spørsmål.

Momskompensasjon fra lotteritilsynet: Det er først og fremst De Sandvigske Samlingers Venner og Norsk Folkemuseums Venner som har søkt om dette tidligere år, men Styret ble sist vår enige om å bistå alle venneforeningene om en felles søknad om momsrefusjon og har meldt dette til Lotteritilsynet. Dette er en god ordning som vil kunne bidra til lavere kostnader for venneforeningene, og spare hver enkelt venneforening det administrative arbeidet med dette.

I løpet sommeren mottok styret regnskap fra 15 venneforeninger, men dette viste seg å være en mye mer krevende operasjon for FNM enn forutsatt. Så de måtte dessverre melde fra til venneforeningene om at de ikke kunne bistå med dette i 2017. Men styret påstår at de bør kunne bistå med dette i framtida fra 2018. Og i framtida bør enda flere venneforeninger benytte seg av denne ordningen. Statsbudsjettet for 2018 varsler også kutt i momsrefusjon, så vi får se.....

Kursvirksomhet er det en rekke venneforeninger som er engasjert i. På bakgrunn av dette har FNM søkt om medlemskap i **Studieforbundet**, noe som vil gi arrangører bedre økonomiske vilkår når de gjennomfører kurs og studievirksomhet. Styret har fått melding om at søknaden blir avklart i løpet av september 2017.

Kulturminnedagene er en stor nasjonal markering hvert år, og med et stort antall lokale arrangementer rundt i Norge. Flere venneforeninger deltar ved kulturminnedagene. I 2016 mottok en av FNMs medlemmer, Husby Gårds Venneforening, pris for: Beste kulturminnedag-arrangør fra Kulturvernforbundet. Vi gratulerer dem med flott arrangement og velfortjent heder. Kulturminnedagene er en meget god anledning til å markedsføre eget arbeid innen kulturvern. Derfor bør enda flere venneforeninger delta ved lokale og regionale kulturminnedager i framtida.

FNM's nettsider finnes på www.fnm.no. De inneholder informasjon om FNM og medlemsforeningene, men det siste året er ikke sidene godt nok oppdaterte. I stedet har fokuset vært å få etablert egen Facebook-side med navn: **Norske Museumsvenner**. <https://www.facebook.com/Norske-Museumsvenner-1715848231990239/> Vi oppfordrer venneforeningene om å sende oss aktuelt stoff og bilder fra venneforeningene.

Venneforeningene som har egne nettsider, kan også nås fra FNM's nettsider. Det er ønskelig at foreningene på sin side etablerer link videre til FNM. Vår e-post-adresse er post@fnm.no.

Søknad til Kulturrådet om driftsstøtte er på nytt sendt, for økonomien er stram. Men FNM har foreløpig ikke nådd fram over Kulturrådet og offentlige myndigheter. Det er helt avgjørende for framtidig drift at det sikres statlig årlig driftsstøtte, for å sikre økt service og faglige tilbud til venneforeningene, samt å legge grunnlag for en fast ansatt på sikt. Styret har bevisst begrenset kostnader til styremøter og andre arrangementer. Arbeid med statlig driftsstøtte blir den viktigste saken i kommende år.

Vi tar også med at fjorårets årsmøte var godt omtalt i årsberetningen. Og arrangørene fikk mye skryt og en hjertelig takk for et meget vellykket arrangement...

Jeg snakka forresten med en fra Forsvarsmuseet i Oslo. Han fortalte at han etter årsmøtet hadde vært med på å fylle en busslast med medlemmer og dra tilbake til museene på Hamar – deriblant Migrasjonsmuseet - fordi han syntes det var så mye flott å se på.

E.Hesjadalen

Fra fjorårets årsmøte og omvisningen på Migrasjonsmuseet

**Venneforeningen inviterer
til**

Temakveld

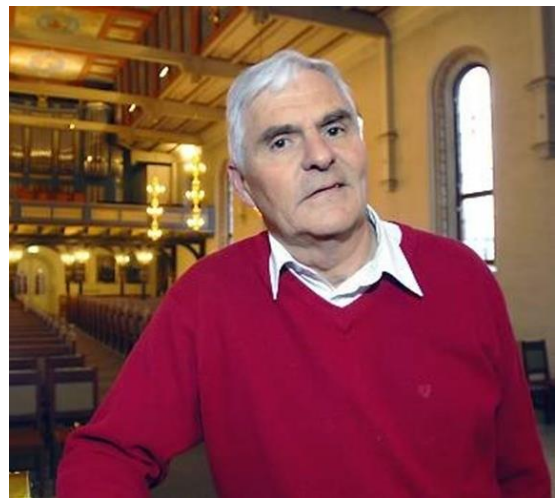
onsdag 24. januar 2018

kl. 19

på Migrasjonsmuseet

Vi får besøk av tidligere domprost
og mangeårig sjømannsprest
på vestkysten av USA;

Ole Elias Holck

Håper mange av dere tar turen
denne kvelden.

Vi serverer kaffe og «bititi»

Åpent for alle interesserte!

Returner til:
Norsk Migrasjonsmuseum
Ingrid Semmingsens v. 10
2312 Ottestad

Styret

i Migrasjonsmuseets Venner 2017

<i>Migrasjonsmuseet</i>	<i>Åkershagan, 2312 OTTESTAD</i>	<i>62 57 48 50</i>
<i>Leder:</i>	Bendichte O. Nymoen Tokstadvn.7a, 2312 Ottestad	482 77 078
<i>Nestleder</i>	Andreas Sølvsberg Kåshagveien 64, 2380 Brumunddal	482 91 246
<i>Sekretær:</i>	Finn Brobakken Øverrovegen 421, 2838 Snertingdal	478 24 296
<i>Kasserer:</i>	Istvan Csisár Vestregate 10, 2315 HAMAR	907 67 510
<i>St.medlem:</i>	Anders Gunnestad Tommelstadveien 26, 2319 HAMAR	918 35 919
	Einar Arntzen Rundvegen 15, 2312 Ottestad	944 88 189
	Else Marie Fjellstad Kirkevegen 97L, 2388 Brumunddal	974 84 891
<i>Varamedlem:</i>	Liv Aunan Botten, Kongsveien 154, 2322 RIDABU	478 13 734
<i>Vamedl./Redaktør:</i>	Erling Hesjadalen, Risbakkveien 71, 2770 JAREN	920 83 289
<i>Valgkomite:</i>	Henrik Skåden Ellevsæterveien 192, 2380 Br.dal	995 40 180
	Arne Rønningstad Karlsvogna 55, 2315 HAMAR	415 23 467

Styret kommer med en liten oppfordring om å verve flere medlemmer til venneforeningen – vi har plass for alle, både aktive og passive medlemmer. Kontingenten er kr. 200,- pr. år. Send innmelding til migrasjon@annomuseum.no eller til kasserer Istvan Csisar: se postadressen ovenfor, eller på epost: i-csisar@online.no
Alle medlemmer har gratis inngang på museet, og mottar medlemsbladet 3 ganger i året.

I tillegg er dere velkommen til å støtte museet med små og store dugnadsoppgaver.

Hvis du ønsker å motta «Brev hjemmefra» direkte i epostboksen, så send epost-adressen din til migrasjon@annomuseum.no og merk eposten «Brev hjemmefra»